

Innehållsförteckning

Inledning	2
Sammanfattning.....	2
Kundnöjdhet.....	2
Grundläggande vuxenutbildning	4
Samlad analys och bedömning	4
Starka sidor och utvecklingsområden.....	6
Gymnasial vuxenutbildning	7
Samlad analys och bedömning	7
Starka sidor och utvecklingsområden.....	12
Gymnasiala yrkesutbildningar	13
Starka sidor och utvecklingsområden.....	14
Svenska för invandrare	15
Samlad analys och bedömning	15
Starka sidor och utvecklingsområden.....	16

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare

Inledning

Sammanfattning

I Nackas vuxenutbildning bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Arbetsmetoderna har tidigare granskats och fått gott omdöme av Skolinspektionen. Syftet med kvalitetsarbetet är att identifiera brister och tillsammans med alla berörda genomföra ett förbättringsarbete.

Kvalitetsredovisning 2013 visar att det finns många starka sidor i vuxenutbildningen, men att det även finns behov av förbättringsarbete.

Elevresultat (avbrott, andel elever med godkända betyg) och svar från elevenkäter visar att Nacka i genomsnitt har goda resultat. Dock varierar resultaten stort mellan olika jobb- och utbildningsexperter. Rektor koncentrerar sina insatser på de jobb- och utbildningsexperter som har störst behov av förbättringsarbete.

En av kommunens viktigaste ansvar är att följa upp kvalitet och resultat hos Nackas 30 auktoriserade jobb- och utbildningsexperter. Rektor har enligt skollagen det övergripande ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet. Rektor träffar regelbundet Nackas jobb- och utbildningsexperter för genomgång av kvalitet och resultat. Jobb- och utbildningsexperter med brister uppmanas att genomföra förbättringsarbete och en tidplan för detta.

Kundnöjdhet

Resultatet av kommunens kundundersökning visar att eleverna inom vuxenutbildningen överlag är nöjda med sin undervisning. Andelen nöjda kunder inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning uppgår till 88 procent. Det är något lägre jämfört med målnivån på 90 procent.

Under 2013 genomfördes för första gången en separat elevenkät för elever inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning i regionen. Resultaten visar att Nackas elever genomgående är mer nöjda än regionens elever. Dock visar enkätsvaren att eleverna i Nacka, precis som övriga kommuner i regionen, inte möter arbetslivet i den omfattning som önskas. För elever som läser yrkesutbildningar är det avgörande med nära kontakter med arbetsgivare.

Enkätsvaren visar även att Nackas elever upplever att man inte träffar karriärvägledare i samma utsträckning som elever från andra kommuner. Nackas karriärvägledare finns alltid tillgängliga för elever som önskar vägledning. I Nackas modell för vuxenutbildning finns inget krav att träffa en studievägledare. Dock är en bra vägledning många gånger en förutsättning för ett bra val och minskad risk för avhopp varpå denna tjänst behöver fortsätta utvecklas. Kommunerna har ofta olika rutiner för hur man arbetar med studievägledningen.

Vidare visar enkätsvaren att Nackas elever i mindre utsträckning upplever att de har en individuell studieplan. När eleven söker kurser i Nackas verksamhetssystem redovisar eleven uppgifter som sammantaget skapar en bra grund för att upprätta en individuell studieplan mellan elev och vald jobb- och utbildningsexpert. Trots

systemstöd och bra grund är detta ett utvecklingsområde som kommunen behöver hitta former för att stärka.

Merparten av eleverna i vuxenutbildning har inte svenska som modersmål. Svaren från elevenkäten år 2013, som avsåg elever både i grundläggande och gymnasial, visar att knappt 60 procent av eleverna inte har svenska som modersmål.

Tabell 1) Enkät svar från elever i grundläggande och gymnasial vuxenutbildning¹

Vuxenutbildning	Nacka	Regionen	Skillnad
Jag behandlas bra av mina lärare	4,6	4,5	0,1
Jag behandlas bra av andra studerande	4,5	4,4	0,1
Det är arbetsro på mina lektioner	4,3	4,1	0,2
Mina lärare förklarar så att jag förstår	4,4	4,2	0,2
Mina lärare är bra på att väcka intresse och får mig att lära mig mer	4,3	4,1	0,2
Mina lärare berättar vad som krävs för att uppnå olika betyg	4,3	4,2	0,1
Mina lärare ger mig snabbt besked efter inlämningsuppgifter och prov	4,1	4,1	0,0
Jag har bra kontakt med arbetslivet genom mina studier	3,9	3,8	0,1
Jag får det stöd jag behöver	4,3	4,1	0,2
Jag är nöjd med mitt inflytande över undervisningen	4,3	4,0	0,3
Jag får välja hur jag redovisar mina kunskaper	3,9	3,7	0,2
Jag vet vem jag kan kontakta om jag har synpunkter eller klagomål	4,2	4,0	0,2
Jag har tydliga mål med mina studier	4,6	4,4	0,2
Min utbildning ger mig ökade möjligheter till arbete eller fortsatta studier	4,6	4,5	0,1
Jag kan rekommendera min skola till andra	4,4	4,3	0,1
Medel	4,3	4,2	0,2
Jag har en individuell studieplan (andel ja)	66	67	-1
Jag har träffat en studie- och yrkesvägledare på min skola (andel ja)	37	45	-8

Källa: Gemensam elevenkät i vuxenutbildningen för samtliga elever i Stockholms län oktober 2013. Enkäten besvarades av 440 Nackaelever. Svarfrekvensen för hela Stockholmsregionen var 55 %.

Grundläggande vuxenutbildning

Samlad analys och bedömning

En ökande andel av eleverna i vuxenutbildningen kommer från andra kommuner - var fjärde kursdeltagare är inte Nackabo². Att elever från andra kommuner söker sig till Nackas vuxenutbildning kan ses som ett uttryck för att den är mer attraktiv, håller högre kvalitet och är mer flexibel i intaget än hemkommunens.

Antalet kursdeltagare per jobb- och utbildningsexpert varierar över tiden. 16 jobb- och utbildningsexperten erbjuder grundläggande vuxenutbildning. De två största experterna är lokaliserade i Nacka och har två tredjedelar av alla kursdeltagarna.

Andel elever som gör avbrott har ökat sedan år 2012. Andel elever som har fullföljt kursen med godkänt betyg har dock ökat. Då det saknas jämförbar nationell statistik går det inte att värdera hur Nackas resultat står sig i jämförelse med andra kommuner.

Resultaten visar att Eductus behöver förstärka arbetet med avbrott och Omsorgslyftet behöver få fler elever till godkänt betyg. Eductus anger i sin kvalitetsredovisning till kommunen att det är en prioriterad uppgift att minska avbrotten och har som en åtgärd att förbättra de individanpassade studieplanerna. Omsorgslyftet har analyserat elevernas betygsresultat och funnit att en stor del av de underkända betygen i gymnasial vuxenutbildning finns i kurserna företagsekonomi och matematik som bedrivs på distans. En viktig åtgärd för att komma tillrätta med detta är att skolan kommer att genomföra större andel av undervisning i klassrummet för dessa kurser och för elever som bedöms ha särskilda behov av stöd.

Elever i grundläggande vuxenutbildning kan ha mycket stora skillnader i utbildningsbakgrund och då varierar elevernas utbildningsbehov stort. Eleven har rätt att läsa tills man har uppnått ett godkänt betyg.

² Skollagen ger elever i grundläggande vuxenutbildning rätt att läsa i valfri kommun och hemkommunen är ansvarig för utbildningskostnaderna.

Tabell 2) Avbrott och betygsresultat per jobb- och utbildningsexpert³

Grundläggande, kursaktiviteter med slutdatum inom perioden	2013				Förändring jmf 2012, %-enheter			
	Antal kurser	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)	
ABF Stockholm	5	40	100	0	33	25	0	
C3L/Tyresö kommun	3	67	0	0	24	-100	0	
Centrum för arbete och studier Värmdö Ko	7	71	0	0	-	-	-	
Eductus	118	43	98	8	3	5	6	
Hermods AB	6	67	50	0	38	-30	0	
InfoKomp	1	0	0	0	-	-	-	
Kungsholmens utbildningscentrum/Lidingö	4	50	0	0	50	0	0	
Kunskapsbolaget Integra AB	21	14	100	9	14	0	9	
Lernia AB	10	40	100	0	0	0	0	
Niketo	127	6	93	8	-11	-2	8	
Omsorgslyftet Utbildningar AB	161	32	61	1	17	23	0	
Sweja Kunskapscenter AB - vux	5	60	100	0	-	-	-	
Vuxenutbildningen i Nacka	2	0	100	50	0	0	50	
Åsö Vuxengymnasium	7	14	67	0	11	-17	0	
Totalt	477	29	80	5	6	3	4	

Majoriteten av eleverna i den grundläggande vuxenutbildningen har inte svenska som modersmål. Kursen Svenska som andra språk utgör cirka 70 procent av den grundläggande vuxenutbildningen. Resultaten från de olika kurserna speglar även hur utbildningssystemet ser ut i elevens hemland, om eleverna exempelvis har läst engelska i hemlandet, om man har samma alfabet som i Västvärlden mm.

³ I tabellerna för kolumnerna som visar värden för år 2013 så visar indikatorn grönt om värdet är fem procentenheter eller bättre jämfört med genomsnittet och motsvarande rött om värdet är 5 procentenheter eller sämre jämfört med snittet. Indikatorn blir gul om värdena ligger däremellan. För förändringskolumnerna är motsvarande färg- och trendindikator inställd på två procentenheter.

Tabell 3) Avbrott och betygsresultat per kurs

Grundläggande, kursaktiviteter med slutdatum inom perioden	2013				Förändring jmf 2012, %-enheter			
	Andel av kursaktiviteter	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)	
Svenska som andraspråk	66	30	96	4	9	18	4	
Engelska	18	36	55	5	-29	-5	5	
Matematik	7	13	63	0	-13	-8	0	
Övrigt	9	10	83	20	-18	2	19	
Totalt	100	29	80	5 	6 	3 	4	

Starka sidor och utvecklingsområden

Kvalitetsredovisningarna från jobb- och utbildningsexperterna visar att en stor del av dessa arbetar med att erbjuda en flexibel och individanpassad utbildning som utgår ifrån elevernas förutsättningar och behov. Nackas vuxenutbildningssystem ger jobb- och utbildningsexperterna stor frihet att organisera undervisningen. Det handlar bland annat om att erbjuda undervisning både i klassrum och via distans, där ständigt nya pedagogiska möjligheter erbjuds i nya lärplattformar.

Distansundervisningen kräver bättre uppföljning

Distansundervisningen ger eleven stor möjlighet att planera sin utbildning. Är det krävande kursmoment så finns i det allmänhet möjlighet för eleven att komma till jobb- och utbildningsexperterna och delta i klassrumsundervisningen. För jobb- och utbildningsexperterna är det viktigt att på ett bra sätt kunna följa elever som bara vill arbeta på distans. Nya IT-lösningar ger möjlighet för distansläraren att följa eleverna och snabbt agera om någon elev börjar tappa tempo. Distanslärarna bör dock utöka sin dialog och stärka sin uppföljning så att kvaliteten i undervisningen blir likvärdig som för övriga elever.

Behov av att förstärka vägledningen

Flertalet jobb- och utbildningsexperter bjuder in alla nya elever till studievägledning och upprättar individuella studieplaner som uppdateras kontinuerligt. En del jobb- och utbildningsexperter behöver förstärka arbetet med studievägledningen och erbjuda vägledning till alla elever. Även kommunens studie- och yrkesvägledning ses för närvarande över med syfte att bättre guida eleverna till bra val.

Gymnasial vuxenutbildning

Samlad analys och bedömning

Andelen elever inom den gymnasiala vuxenutbildningen som har gjort avbrott under kursen har ökat med två procentenheter till 15 procent. Andelen elever som har fullföljt kursen med ett godkänt betyg har minskat med en procentenhet till 84 procent.

Sju av kommunens jobb- och utbildningsexperter har förbättrat sina avbrottsresultat. Elva har försämrat sina resultat i jämförelse med 2012. Motsvarande vad gäller elever som har fullföljt kursen med godkänt betyg har lika många förbättrat som försämrat resultatet, jämfört med 2012. Sammantaget har avbrotten försämrats med två procentenheter och andelen med godkänt betyg har försämrats med en procentenhet.

Tabell 4) Avbrott och betygsresultat per jobb- och utbildningsexpert

Gymnasial, kursaktiviteter med slutdatum inom perioden	2013				Förändring jmf 2012, %-enheter		
	Antal kurser	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)
AB Sveriges Institute af Lärande	176	11	92	4			
ABF Stockholm	82	34	70	4	↓ 8	↓ -9	↓ -5
C3L/Tyresö kommun	13	15	100	0	↑ -25	↑ 29	→ 0
Centrum för arbete och studier Värmdö Ko	98	14	88	11	↓ 12	↑ 2	↓ -9
Didaktus Utbildningar AB	79	1	88	4	↑ -9	↓ -4	↓ -8
Eductus	166	25	100	11	↓ 7	↑ 2	→ 1
Folkuniversitetet	24	25	67	11	↓ 11	→ 0	↑ 11
Hermods AB	207	21	84	1	↑ -8	↑ 6	↓ -11
InfoKomp	81	35	47	9	→ 0	↓ -28	↓ -11
JB Kompetens AB	329	12	97	16	↓ 3	→ 0	↓ -10
Jensen Education	605	16	72	20	↓ 4	↓ -3	↓ -8
Jobblotsen Sverige AB	40	5	95	18			
KompetensUtvecklingsInstitutet	1 100	0	98	8	→ -1	↓ -1	↓ -9
Kungsholmens utbildningscentrum/Lidingö	14	7	77	0	↑ -3	↓ -23	→ 0
Kunskapsbolaget Integra AB	43	2	100	0			
Lernia AB	330	8	95	12	↑ -5	↑ 3	↓ -3
Lärgården Utbildning AB	143	0	85	0	→ 0	→ -1	→ 0
MedLearnAB	69	10	100	2	↑ -16	↑ 8	↓ -37
Miroi e-learning AB	3	33	100	100			
MoA Lärcentrum	19	37	80	0			
Niketo	587	4	94	8	↑ -3	→ -1	↓ -6
NTI-Nordens tekniker Institut AB	637	24	62	13			
Omsorgslyftet Utbildningar AB	1 909	21	74	14	↓ 6	↓ -8	↓ -6
S:t Eriks gymnasium	21	0	90	24			
Stockholms transport och fordonstekniska	12	0	100	0			
Style Education	93	8	100	0			
Sverigehälsan AB	223	9	96	5	↓ 9	↑ 11	↑ 5
Sweja Kunskapscenter AB - vux	61	11	87	24			
Vuxenutbildningen i Nacka	33	3	91	3	↓ 3	↓ -5	↓ -29
Åsö Vuxengymnasium	623	24	80	16	↓ 10	↑ 7	↑ 2
Totalt	7 809	15	84	11	↓ 2	↓ -1	↓ -7

Det finns ett stort utbud av nationella kurser, som Skolverket har godkänt, inom gymnasial vuxenutbildning – närmare 600 stycken. Eleverna efterfrågar många olika kurser och det finns, med ett undantag, inte någon kurs som dominerar. Kursen vård - och omsorgsarbete har flest sökanden och är en viktig del i omvårdnadsprogrammet.

De behörighetsgivande kurserna, som ger behörighet till högre utbildning, efterfrågas endast i mindre omfattning av Nackas elever.

Kompetensutvecklingsinstitutet, med 1100 kurser, har 0,3 procent avhopp under perioden (se vidare tabell fyra och sju). En förklaring till det anmärkningsvärt goda resultatet är att skolan nästan uteslutande (1 062) har yrkesutbildningar inom framför allt vård och omsorg. De erbjuder även i hög utsträckning validering. Kursdeltagarna har ofta en anställning där kursen ingår i en personalens kompetensutveckling vilket innebär att den enskilde inte, om man inte har väldigt goda orsaker avbryter kursen. Generellt sätt uppvisar yrkesutbildningar bättre avbrotts statistik jämfört med teoretiska inriktningar.

I Nackas styrning av jobb- och utbildningsexperterna uppmuntras mångfald i undervisningen med förväntningar på goda resultat. Det blir då naturligt att resultaten varierar mellan skolorna. De framgångsrika jobb- och utbildningsexperterna kan tjäna som föredöme och inspirera övriga.

I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att rektor ska svara för att arbetet med betyg sker på ett likvärdigt och rättssäkert sätt. Nacka bjuder återkommande in lärare hos jobb- och utbildningsexperterna till seminarier om betygssättning, som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Då alla kommuner har likvärdiga krav på systematiskt kvalitetsarbete diskuteras möjligheterna att regionalt samordna detta arbete under ledning av Kommunförbundet Stockholms län. Rektor genomför kontinuerligt verksamhetsbesök där positiva och negativa kvalitetsavvikelser framförallt följs upp och dokumenteras.

Tabell 5) Avbrott och betygsresultat per kurs

Gymnasial, kursaktiviteter med slutdatum inom perioden	2013				Förändring jmf 2012, %-enheter			
	Andel av kursaktiviteter	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)	
Bygg	6	8	98	9	-2	3	-7	
Engelska	3	27	56	4	2	-17	-7	
Frisör	2	9	97	8	7	1	6	
Hotell o restaurang	2	13	78	13	3	2	-2	
IT	4	10	91	32	-2	9	2	
Matematik	7	33	42	1	2	-7	-3	
Moderna språk	2	24	84	32	-2	-4	11	
Svenska	2	28	52	8	1	-25	0	
Svenska som andraspråk	4	25	87	3	-10	7	-3	
Vård o omsorg	25	7	97	8	-3	-1	-8	
Övrigt	43	15	81	12	0	-4	-10	
Totalt	100	15	84	11	2	-1	-7	

Tabell 6 Nationella prov, resultat 2013

Radetiketter	Antal kursdeltagare	Antal betyg	Andel A-E	Andel F
ABF Stockholm	13	12	100	0
Engelska	6	6	100	0
Matematik	2	2	100	0
Svenska	5	4	100	0
Folkuniversitetet	6	1	100	0
Engelska	2	0		
Svenska	4	1	100	0
Hermods AB	4	4	100	0
Engelska	1	1	100	0
Matematik	2	2	100	0
Svenska	1	1	100	0
InfoKomp	2	1	100	0
Engelska	1	0		
Svenska	1	1	100	0
Lernia AB	5	5	100	0
Matematik	4	4	100	0
Svenska	1	1	100	0
Lärgården Utbildning AB	10	8	75	25
Engelska	2	2	100	0
Matematik	6	5	60	40
Svenska	2	1	100	0
Omsorgslyftet Utbildningar AB	46	42	88	12
Matematik	18	14	64	36
Svenska	28	28	100	0
Totalt	86	73	90	10

Skolverkets regelverk för hantering av de nationella proven utgår ifrån hur gymnasieskolan arbetar. Detta medför att proven endast finns tillgängliga vid vissa perioder under året, vilket inte passar vuxenutbildningen som arbetar med flexibla kursperioder. En följd av regelverket blir då att det är vanligt att proven inte finns tillgängliga när en elev i vuxenutbildningen har kommit så långt i kursen att det är aktuellt att göra proven. Därmed har detta verktyg ett begränsat värde i vuxenutbildningen.

Alla Nackas jobb- och utbildningsexperter har i uppdrag att genomföra nationella prov där möjlighet ges. Provresultaten ska tjäna som ett verktyg vid jobb- och utbildningsexpertens betygssättning. I tabell sex ovan, redovisas betygsresultaten från de nationella proven som genomfördes 2013 per skola och kurs. Myndigheten behöver utveckla en metod för att säkerställa att betygssättning harmoniserar med de nationella proven.

Starka sidor och utvecklingsområden

En fördel om jobb- och utbildningsexperterna kan erbjuda både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning

Det är värt att notera att volymen i den gymnasiala vuxenutbildningen är nära tio gånger större än den grundläggande vuxenutbildningen. Merparten av de jobb- och utbildningsexperter som har yrkesutbildningar erbjuder i regel inte grundläggande vuxenutbildning.

Jobb- och utbildningsexperter som kan erbjuda flera skolformer kan uppmuntra elever till fortsatta studier och därmed öka sina chanser att skaffa sig en kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden.

Språkundervisningen behöver utvecklas

Då en stor del av eleverna inte har svenska som modersmål är det viktigt att jobb- och utbildningsexperterna erbjuder undervisning i svenska parallellt med exempelvis yrkesutbildningar. Det är önskvärt att jobb- och utbildningsexperterna förstärker och utvecklar språkundervisningen, och komplettera med exempelvis språkpraktik på arbetsplatser. Idag finns, som ovan nämnts, en speciell ersättning till jobb- och utbildningsexperterna inom svenska för invandrare som erbjuder eleverna praktik parallellt med språkundervisningen.

Gymnasiala yrkesutbildningar

57 procent av Nackas kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning läser yrkeskurser. Resultaten för yrkeselever är betydligt bättre. Detta speglas också i resultaten för de enskilda utbildningsexperterna. Jobb- och utbildningsexperter med stort utbud av yrkeskurser har i regel bättre resultat.

Tabell 6) Avbrott och betyg i yrkeskurser per jobb- och utbildningsexpert

Gymnasiala yrkeskurser, kursaktiviteter med slutdatum inom perioden	2013				Förändring jmf 2012, %-enheter		
	Antal kurser	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)	Andel avbrott (%)	Andel med lägst E (%)	Andel med A (%)
AB Sveriges Institute af Lärande	144	10	91	3			
C3L/Tyresö kommun	4	0	100	0	↑ -33	→ 0	→ 0
Centrum för arbete och studier Värmdö Ko	64	11	89	11	↓ 11	→ 0	↓ -12
Didaktus Utbildningar AB	67	0	91	5	↑ -11	↑ 3	↓ -8
Hermods AB	100	11	98	1	↑ -18	↑ 3	↓ -9
InfoKomp	12	33	25	13	↓ 2	↓ -57	↓ -6
JB Kompetens AB	222	11	97	17	→ -1	→ -1	↓ -9
Jensen Education	234	8	79	32	↓ 1	↓ -3	↓ -7
Jobblotsen Sverige AB	40	5	95	18			
KompetensUtvecklingsInstitutet	1 062	0	98	8	→ -1	↓ -1	↓ -11
Kungsholmens utbildningscentrum/Lidingö	4	0	100	0			
Lernia AB	279	6	95	12	↑ 7	↓ -7	
Lärgården Utbildning AB	119	1	85	0	→ 1	→ 1	→ 0
MedLearnAB	63	10	100	2	↑ -16	↑ 11	↓ -41
MoA Lärcentrum	19	37	80	0			
Niketo	349	5	95	6	↓ 3	↑ 2	↓ -3
NTI-Nordens tekniker Institut AB	214	19	72	13	↓ 4	↓ -4	↓ -19
Omsorgslyftet Utbildningar AB	1 029	20	80	16	↓ 6	↓ -7	↓ -6
S:t Eriks gymnasium	21	0	90	24			
Stockholms transport och fordonstekniska	12	0	100	0			
Style Education	93	8	100	0			
Sverigehälsan AB	168	8	97	5	↓ 8	↑ 9	↑ 5
Sweja Kunskapscenter AB - vux	42	5	88	28	↓ 5	↑ 3	↑ 4
Vuxenutbildningen i Nacka	7	0	86	0			
Åsö Vuxengymnasium	103	8	89	35	↓ 7	↑ 13	→ -2
Totalt	4 471	9	90	12	→ 2	→ -2	↓ -10

Starka sidor och utvecklingsområden

Vuxenutbildningens yrkesutbildningar har generellt bättre resultat avseende andel avbrott och andel elever som fullföljer kursen med godkänt betyg än snittet för den gymnasiala vuxenutbildningen. Jobb- och utbildningsexperterna med många kursdeltagare har en stark yrkesprofil i sitt kursutbud. Flertalet har utvecklat sitt kursutbud inom speciella yrkesområden.

En jämlik vuxenutbildning

Vuxenutbildning bör ses som ett redskap för att överbrygga kunskapsklyftor och skapa ett mer jämlikt samhälle. Drygt 70 procent av elever inom Nackas vuxenutbildningen är kvinnor. En angelägen uppgift är att utveckla och kommunicera utbudet så att fler män i behov av kompetensförstärkning söker sig till vuxenutbildningen.

Viktigt att beakta förkunskaperna i svenska inom yrkesutbildningarna

I yrkesutbildningarna ingår även teoretiska kurser. Det är viktigt att elever som inte har svenska som modersmål har tillräckliga kunskaper i svenska innan de börjar läsa dessa kurser. Risken är annars stor att eleverna inte klarar utbildningen. Jobb- och utbildningsexperterna måste därför utforma yrkesprogrammen så att kurserna kommer i en följd som passar den enskilde elevens kunskaper och förutsättningar.

Förstärkt koppling till arbetslivet

I syfte att stärka samarbetet mellan vuxenutbildningen och arbetslivet gör kommunen, i nära samarbete med jobb- och utbildningsexperterna, nya satsningar på yrkesutbildningar. Det handlar om ett större utbud inom yrkeskurser, utbildningar av yrkesförare och lärlingsutbildning för vuxna. Kommunen ger stöd till jobb- och utbildningsexperter som vill bygga ut kontakter med arbetslivet i syfte att erbjuda praktik- och lärlingsplatser inom yrkesutbildningarna.

Inom yrkesområdena vård och omsorg, barn och fritid samt inom bygg- och anläggning finns en väl fungerande infrastruktur för samarbete mellan skola och arbetsliv. Nacka leder nu ett utvecklingsarbete som syftar till att bygga upp motsvarande kontakter inom främst hotell och restaurang, yrkesförare, och verkstadsmekaniker.

I samband med att Nacka fortsätter att bygga tät och blandad stad har kommunen börjat utveckla nya rutiner för hållbara upphandlingar. När så är lämpligt bör Nacka kommun ställa krav på att de företag som lämnar anbud också ska erbjuda praktikplatser till bland annat till elever i vuxenutbildning.

Svenska för invandrare

Samlad analys och bedömning

Det har skett en påtaglig förbättring av studieresultaten inom svenska för invandrare och nämndens målnivå har överträffats. Vid den senaste mätningen klarar 44 procent ett godkänt betyg, jämfört med målnivån som låg på 30 procent. Bedömningen är att den positiva förändringen delvis står för den, under 2013 beslutade mer baktunga ersättningen samt införandet av särskild ersättning för praktikanordning. Andelen avbrott ligger på drygt 40 procent.

Tabell 7) Resultat i svenska för invandrare per jobb- och utbildningsexpert

SFI - Hösttermin 2013	Antal startande kursdeltagare	Andel avbrott senast termin efter start	Andel kursdeltagare som slutfört kurs senast termin efter	Andel kursdeltagare som fortsätter kurs
Centrum för arbete och studier Värmdö Ko	2	100	0	0
Competens	3	33	0	67
Eductus	296	43	48	10
Folkuniversitetet	34	24	44	32
Hermods AB	4	25	50	25
Kunskapsbolaget Integra AB	108	41	31	28
Lernia AB	36	44	25	31
Niketo	3	0	100	0
Omsorgslyftet Utbildningar AB	142	48	30	22
SFI Söderort	2	0	100	0
Summa	630	42	44	14

Elevernas nöjdhet med kommunens undervisning ligger högre inom samtliga områden, jämfört med regionen. Ett utvecklingsområde, som vi delar med övriga i regionen, är elevernas upplevelse av delaktighet i undervisningen.

Tabell 8) Enkät svar från elever i svenska för invandrare

Sfisfx	Nacka	Regionen	Skillnad
Min lärare är bra mot mig	4,7	4,6	0,1
Mina klasskamrater är bra mot mig	4,6	4,5	0,1
Det är arbetsro i klassrummet	4,3	4,1	0,2
Mina lärare förklarar så att jag förstår	4,6	4,5	0,1
Mina lärare gör så att jag vill lära mig mer	4,5	4,5	0,0
Jag får det hjälp jag behöver	4,5	4,4	0,1
Min lärare berättar vad jag måste kunna för att få betyg	4,5	4,3	0,2
Mina erfarenheter används i undervisningen	4,1	4,0	0,1
Vi elever kan vara med och bestämma vad vi ska göra på lektionen	3,9	3,8	0,1
Jag vet vem jag ska prata med om jag ska klaga på något i skolan	4,1	4,1	0,0
SF//SFX-studier gör det lättare att få arbete	4,4	4,2	0,2
SF//SFX-studier gör det lättare att studera vidare	4,4	4,4	0,0
Jag är nöjd och kan rekommendera min skola till andra	4,5	4,4	0,1
Medel	4,4	4,3	0,1
Jag har en individuell studieplan (andel ja)	67	62	5
Jag är nöjd med studie- och yrkesvägledningen på min skola (andel ja)	65	64	1

Starka sidor och utvecklingsområden

Nacka kommun införde under 2013 en speciell ersättning till jobb- utbildningsexperterna som erbjuder praktik till eleverna parallellt med språkundervisningen. Syftet var att komplettera och stärka undervisningen genom att erbjuda möjligheter till språkpraktik för eleverna. Skolorna har fram till idag inte anammat denna reform i större omfattning. Ett utvecklingsarbete pågår för att kommunicera och tillgängliggöra tjänsten.

Utbildning i svenska för personer med annat modersmål är en stor och viktig uppgift för vuxenutbildningen. Tidigare mätningar har visat att det är de mest efterfrågade kurserna. Därmed blir vuxenutbildningen en central del i det lokala integrationsarbetet. Här finns stora möjligheter till utveckling, inte minst genom att även använda utbildningen som ett medel för att stärka kopplingarna till arbetslivet för denna målgrupp. En nyckel kan vara att stärka utbudet av kurser i svenska språket kombinerat med yrkesutbildningar som nämnts ovan. Ett annat viktigt utvecklingsområde är att se till att fler elever slutför sin utbildning och därmed minska andelen avbrott.